

*Nem akartam
vele élni*

*finep
selection*

EVA KAVIAN

EVA KAVIAN

*Nem akartam
vele élni*

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2014

Rudynak és Bessnek,

Apámnak,

Alexisnek, ha hajlandó életben maradni.

*Minden lánynak, akinek van apja,
mert csak egy apjuk van.*

Ugye, a rosszak és buták bármit fecsegnek
– kéjünk irigyei pörölnék ellenünk –,
olykor büszkék leszünk s mind
engedékenyebbek.

Ugye, a szűk uton fűgén s vígan megyünk,
szerény ez út, de jó reményt mutat derűs célt,
s hogy észrevesznek-e, közömbös lesz nekünk.

Elrejt a szerelem sötétlő rengetegként,
s a két szív, mely szelíd, békességet lehel –
két dalos csalogány, dicsőítik az estét.

Hogy a világ kezes vagy zord, nem érdekel
bennünket, túrni kell, azzal mit sem törődve,
hogy simogat-e vagy céltáblaként kezel.

Minket oly drága és erős kapocs köt össze,
és mert úgyis miénk a gyémánt vértetetz,
mosolygunk mindenben, s nem félünk semmitől se.

Mint elszánt szeretők, eltéphetetlenek,
Nem kérjük, hogy a Sors szeszélye mily
kegyes lesz,
kéz-kézben, boldogan megyünk, mint gyermekek,
s egy-ütemben kopog léptünk is, ugye, Kedves!

Paul Verlaine
(Garai Gábor ford.)

1. FEJEZET

- MIT SZÓLNÁL HOZZÁ, HA AZT KÉRNÉM, hogy itt lakhassak nálad?
– De hát itt laksz nálam!

Na, jól kezdődik! Már hetek óta kerülgetem a forró kását, azon tépelődöm, hogyan hozzam fel ezt a kérdést, amikor meg belevágok, anyám mit se ért: úgy mosogat tovább, mintha csak azt kérdeztem volna tőle, hány az óra.

– Minden második héten lakom itt. Elegem van már, hogy minden pénteken csomagolnom kell! Teljes időben akarok itt lakni! Mit szólsz hozzá?

Az első válasz egy összetört pohár csörömpölése volt. Ám anya mindig kézben tartja a magas kockázattal járó családi helyzeteket.

- Nem baj, úgyis csorba volt már.
– Egyre többet kell tanulnom; mintha az egész életemet olyan tanárok kedvéért való tanulással tölteném, akiket az egész nem érdekel, a ritka szabadidőmben meg állandóan költözködnék. Érted, mit beszélek?

– Nem értem: ha ilyen elfoglalt vagy, akkor hogy jut időd a szapanoperákra?

Eltévesztettem a bejáratot. Most mit csináljak? Eltöröljem a tányérokat? Elpakoljam az evőeszközöket? Berohanjak a szobámba, és tekerjem teljes hangerőre a zenét, hogy ne halljam Line és Lola veszekedését?

– Nem akarok többé nála lakni!

– Ezt talán veled kellene megbeszélned...

– Nem akarom megbántani. Nem akarom, hogy úgy érezze: eldobom, mint egy rongyot. De te benne lennél?

Azért mégiscsak kockázatosabb apát megbántani úgy, hogy nem vagyok biztos benne, hogy anya beleegyezik a közös szülői felügyelet megszüntetésébe, mint felpróbálni álmaim blézerét úgy, hogy nem tudom: maradt-e elég pénz a pénztárcámban!

– Sylvia, egyszerre csak egy dolgot! Beszélj apáddal, aztán majd meglátjuk. Persze hogy lakhatsz itt teljes időben. Úgy gondolom, tizenhét évesen már van jogod választani. Az anyád vagyok: az ember mégse félállású szülő!

Ebből a válaszból nem áradt épp a lelkesedés. Sőt pontosan láttam, milyen gondolatok cikáznak anya fejében egyik idegsejtől a másikig: *Épp csak egyensúlyba kerültem, hogy minden második hetet a saját ritmusom szerint oszthatok be, erre kelhetek majd hatkor minden áldott reggel, hogy együtt reggelizzünk, vagyis hamarabb kell lefeküdnöm. Vége az összevissza evészetnek, a szeretőkkel a kanapén vagy*

az ebédlőasztalon való hancúrozásnak, na de mindegy, mégiscsak a lányom, joga van itt lakni teljes időben, szó se lehet róla, hogy a saját kis kényelmem miatt feláldozzam a boldogságát. Később még mindig megnyugtathatom, hogy a főzéstudományom elégséges a túlélésemhez, a reggelizéshez nincs szükségem rá, ami meg a szeretőit illeti, a szerelmi élete már rég nem tud meglepetést okozni.

– Nem tudom, hogy mondjam meg neki.

– Készülj fel a beszélgetésre, állíts össze egy listát az érveidből!

Magam elé képzelem a jelenetet: terítem az asztalt, apám a méljeit nézi, a sótlan püré meg közben odakozmál; megkérdezem tőle, jó napja volt-e, mire azt feleli, ha már itt vagyok, teregessem ki a mosott ruhát; eközben Line kiszúrja Lola babájának a szemét, aki méltó bosszút esküszik, s mielőtt a dupló dobozát lehajítaná a lépcsőn, jókislány-hangon apa fülébe súgom: *A vécéülőkét nem hajtod le, vagy nem veszed magadnak a fáradságot, hogy felhajtsd, és mindig törölgetnem kell utánad; evés közben szellentesz, olyan rosszul mosod le az ablakot, hogy három napos özvívíz kell ahhoz, hogy megint ki lehessen látni rajta; kopogtatás nélkül rontasz be a szobámba, a mikróban melegíted föl a sajtkroketet, és amúgy is borzalmasan főzöl; undorodom tőle, hogy már kora este sörszagot árasztasz; többet foglalkozol a tanítványaiddal, mint velünk; fűt-fűt megígérsz, de az ígéreteidet sosincs időd betartani; elegendem van a heti költözködésből; szétrobotolod magad, de egy vödör festékre sincs pénzed, hogy kifessed a szobámat; kéthetente elfelejted, hogy utálok a cikóriát, olcsó csokikrémet veszel, amit nem lehet rákenni a kenyérre; megfeledkezel a zsebpénzemről; nem akarod, hogy szappanoperákat bámuljak; nem vasalod ki az ágyneműt, a zokniknak meg nyoma vész, hogy a ruháimra és az érdeklődési körömrre tett pókháló*

megjegyzéseidről már ne is beszéljek; állandóan elkésel; azt hiszed, hogy figyelmes apa vagy csak azért, mert folyton azt kérdezed, hol akarok továbbtanulni, de nekem nincs kedvem erről tárgyalni, és tényleg nem tudom, mit akarok csinálni jövőre. Hagyj már kicsit békén, szerinted kellemes mindig azt válaszolni, hogy nem tudom, nem tudom, és akkor se tudom? És mindezen okokból teljes időben anyánál akarok lakni. De azért tudd, hogy ettől még szeretlek.

Hogy mondja meg az ember az apjának, hogy nem akar többé nála lakni? Hogy mondjam meg a SAJÁT apámnak, hogy már ki-nőttem a közös szülői felügyeletből, hogy semmi emlékem sincs róla abból az időből, amikor még együtt volt anyámmal, merthogy sosem volt otthon? Hogy mondjam meg neki anélkül, hogy megbántanom, hogy anyával otthonosan érzem magam, vele viszont nem? Láttam, hogy omlott össze egyetlen szó, egyetlen könny nélkül, mikor anya elhagyta. Ha arra gondolok, amit a szemében láthatok, ha én is elhagyom, rettegés fog el. Miként mondjam meg neki, hogy már nem bírom Line és Lola veszekedését és ordítózását? Hogy nincs a homlokomra írva, hogy egy szétesett család legidősebb gyerekeként bébiszitterként kell működnöm? És miként mondjam meg, hogy ha egy nő elhagyhatja a szeretett férfit, mert az sosincs otthon, akkor egy lánynak is jogában állhat ugyanezért otthagynia az apját?

Vajon Line és Lola is követelni fogják, hogy anyával lakhassanak? Amely esetben ott vagyok, ahol a part szakad: újra a pokol kapujában. Mert őszintén meg kell vallanom: a közös szülői felügyeletnek nem csak amiatt akarok véget vetni, amit apának a szemére vethetek, hanem azért is, mert akkor minden második héten egyedül lehetnék, a húgaim nélkül. Feltéve persze, hogy nem akarnak utánozni!

– És mi van, ha apa beleegyezik? Ha a kicsik is itt akarnak lakni?
– Ők még csak ötévesek! Majd meglátjuk, ha akkorák lesznek, mint te. Addig is szükségük van az apjukra.

A felnőttek körmönfontan tudják a maguk javára fordítani a dolgokat: *Elhagyom apátokat, mert már nem bírok vele, de mivel fontos, hogy az ember az apjával is legyen, ezért majd kitalálunk valami furmányos kis közös szülői felügyeletet.* Vagyis egy nagycsaládos anyának minden második héten nyugta lehet! Kíváncsi vagyok, melyik olyan nő mondana nekem ellent, aki a közös szülői felügyeletet választotta? Nekem is jár kéthetente nyugalom, amikor a saját ritmusom szerint élhetek. De Line és Lola boldogulnak-e majd nála nélkülem? Nem vagyok ugyan az anyjuk, de mégis. Ki melegíti föl hetente háromszor a pizzájukat? Ki találja meg az elveszett kedvenc játékukat, vagy szórja ki a szemetet az óvodástáskájukból, miközben fürdenek? A francba, tizenhét éves korban az ember mégiscsak a jövője felé tekint, és nem a szülei által okozott repedéseket tömködi befelé!

2. FEJEZET

– APA, MEGKAPTAD AZ ÜZENETEM?

– Igen.

– És?

– Rendben, nem probléma. Meg kell beszélnünk. Beszélnem kell anyáddal.

– Nem haragszol?

– Nem. Majd később megbeszéljük.

Bumm!

Egy bumm, az semmi. A bumm, az egy hangot jelölő néhány betű. Egy semmitmondó hangutánzó szó. A zaj, amely megütötte a fületem, ezernyi hangból állt össze. *Majd később megbeszéljük. Bumm!* Bumm, és az apám halott. Tudom. Tudom, hogy ez a hang a halálát jelenti. Az ezernyi hangutánzó szó élve szaggatta szét. Azért hívtam fel apámat, hogy megkérdezzem, gondolkodott-e rajta, beleegyezik-e, hogy ne lakjak nála többé. És most halott. Nézem a mobilom. Az előbb halt meg az apám, és ezt csak én tudom. Csak én tudom, hogy megöltem. Testem a mobilhoz dermed. Fel kellene állnom, üvöltenem, hívni anyát, a rendőrséget, hogy apa meghalt. De moccanni se bírok. Az iszonyatos bizonyosság a földhöz szegez. Apám meghalt. Miattam. A lánya miatt, aki nem akart többé nála lakni. Igen, a miatt a

lány miatt, aki mindent azonnal akar, aki nem képes várni. A miatt, aki hallotta, hogy az apja autóban ül, de akinek rá kellett még ten-
nie egy lapáttal. *Nem haragszol?* A lány megkapta, amit akart. Nem
olyan bonyolult. Csak kérnie kellett. De ezzel nem elégedett meg,
még az is kellett neki, hogy az apja se szomorú, se dühös ne legyen.
Bumm! Nézem a mobilom. A vonal megszakadt. Az acéllemezek át-
válták apám testét, éles szegélyüktől elvérzek. Még képes vagyok gon-
dolkodni. Még működik az agyam. Az agyam azt súgja: *Állj fel, hívd*
az anyád, mondd meg neki, hogy apád meghalt! A szemem is műkö-
dik. Látom a mobilt. Megpróbálok följebb nézni, s látom a hintát.
Benne ülök, apa lök. Kicsit túl erősen. Félek. Nem. Látom a hintát,
de a hinta üres. A hinta mögött a cseresznyefát. Anya már napok óta
kéri, hogy szedjem le a cseresznyét, mert megérett. Az emlékezetem
is működik. Azt súgja: *Ne felejtse el leszedni a cseresznyét!* Ezt is csiná-
lom mindjárt. Felállok, felmászok a cseresznyefára. Szedek cseresznyét
anyának. Mert mást nem tudok tenni. Rájövök, hogy amikor az ember
hallotta, hogy az apja elevenen összeroncsolódik, amikor örökre telítő-
dik halálának a hangjával, nincs mást tenni, mint cseresznyét szedni.
A testem viszont még képtelen megmoccanni. A *halott* olyan hang-
utánzó szóvá vált, mely erősebb a cseresznyeszedés vágyánál, kalapács-
csá, mely a földhöz szegez. Szívem erre a hangutánzó szóra ver, *ha-*
lott-halott, és számolja a le nem szedett cseresznyéket. Az acéllemezek
összevagdadják a túlérett cseresznyék húsát, tele lesz velük a kezem.
Lenyalom róla a vaslemezekről összehasogatott cseresznyék levét, ame-
lyek élve szétszaggatták apámat, és tudom, hogy most halott apám
vérét iszom. Nagyokat kortyolok összezúzott apám véreből. Meg kel-
lene mondani a lányoknak, hogy az apák meghalnak, amikor a lányok
nem akarnak többé velük lakni. Ha ezt mondták volna nekem, nem
hívom föl. Nem mondtam volna neki, hogy *nem akarok többet nálad*

lakni, inkább szedtem volna cseresznyét az anyámnak ahelyett, hogy egy méregdrága mobillal megölöm az úton lévő apámat. A *már késő* is lehet hangutánzó szó. *Bumm/halott/már késő*: fekete férfiak dobolják a holtak énekét apák bőrével behúzott dobjaikon, énekük idáig hallatszik. Ha odamegyek az ablakhoz, tudom, hogy meg is láthatom őket. De megbénultam. Azon gondolkodom, mondtam-e neki, hogy szeretlek. Nem közvetlenül a *bumm* előtt, hanem az előző üzenetemben. Mikor is mondtam apámnak életében utoljára, hogy szeretlek? A fekete férfiak zavarnak a számolásban. Sosem mondtam az apámnak, hogy szeretlek, a lányok nem mondják azt az apjuknak, hogy szeretlek, az olyan lányok, mint én, mindent azonnal akarnak, készek megölni az első élőlényt, aki akadályozza a saját kis kényelmüket, nincs idő azt mondani a távol lévő apának, hogy szeretlek, a magamfajta lányok a jövőjüket keresik, úgy kell az apának, csak hasogassák össze a lemezek ezeket a soha otthon nem lévőket. *Bumm/halott/már késő! bumm/halott/már késő*. Lola odamegy a hintához, ő nem látja a fekete férfiakat. Ő nem hallja a dobok tompa dübögését, a dobok viszont hallják a hintákat, amelyeket az agyonhajszolt anyák mindig elfelejtenek megolajozni *vége/vége/vége/vége*. Line is odamegy. Két kislány száll túl magasan az ég felé, s még nem tudják, hogy már nincs apjuk, lábuk a cseresznyékhez ér, melyek szétpattannak finom bőrükön, én vagyok a legidősebb, az, aki megöli az apát, születésükkor szét kellene szaggatni az idősebbeket, hogy az utánuk következőknek maradjon apjuk, azoknak a lányoknak, akik nem fogják őt elhagyni. Befejeztük a beszélgetést? Még akart beszélni a dologról. A halott apák befejezik-e a mondataikat? *Nem haragszol?* Vajon haragszik-e azért, mert megöltem? Vannak olyan apák, akiket nem lehet megharagítani. Tilos. Veszélyes. Olyan apák, akik csöndben jönnek be, amikor megharagítják őket, és ezeknek az apáknak a hallgatásánál semmi se rosszabb. De nem hív

vissza a mobilomon. *Megkaptad az üzenetemet?* Hallottad, hogy szeretlek? Nagy hallgatásuk miatt egyes apák meghallják, hogy szeretik őket, amikor ezt nem is mondják nekik. *Bumm! Volt-e időd meghallani, amit nem mondtam el neked?* Most anyám hangjához hasonló kiáltások szaggatják szét a levegőt. Az égbe szálló kislányok nem hallják, hogy anyjuk most tudta meg: nincs többé apjuk; nevetnek, miközben összetört gyerekkoruk szétmarcangolt bokáin csorog az apjuk vére, miközben a fekete férfiak rekedt dalra készítik torkukat, melyhez a csikorgó láncok adják a ritmust, *menj, és mondd meg ennek a nőnek, hogy megölted az egyetlen férfit, akit szeretted, mondd csak meg neki, te ide-de-azonnal kisasszony, mondd meg a többieknek, hogy oké, oké, oké, nem laksz többé nála, oké, oké, oké, vége, vége, vége, már késő bumm, már késő bumm, állj föl, és mondd meg nekik, hogy veled beszélt pont a halála előtt, neked mondtá, hogy oké, oké, oké, és most te hagytad el, és ebbe belehalt, már késő, már késő, bumm!* Körülöttem táncolnak a pókok, amiket sose akart megölni. Mondott-e még egy szót, csak még egyet, a bumm előtt? *Majd később megbeszéljük.* Bumm.

– Sylvia? Marie vagyok. Bejöhetek? Anyád az előbb ment el. Apád balesetet szenvedett. Súlyos balesetet. Bejöhetek?

Azt akarom, hogy csöngjön a mobilom. Hogy anya azt mondja, minden rendben. Találkozni akarok az apámmal. De Marie sírva fakad, úgy súgja: *Már késő, Sylvia.*

3. FEJEZET

MIKOR ANNYI IDŐS VOLTAM, mint most a húgaim, gyakran aludtam el úgy, hogy anyám halálára gondoltam. Gyerekkoromban oly sokszor megsirattam a halálát, hogy ma az az érzésem, egy könnycseppet se ejtenék, ha meghalna. Apám halála furcsa módon sosem jutott az eszembe. *Apám halála.* Olyan szavak ezek, melyek összetétele semmilyen ismert dologra nem hasonlít. Nem sírok. Valami rendellenesen tágra nyitva tartja a szemem. A szemem száraz. Már nem csak én tudom, hogy meghalt. Hallottam halálának a hangját, s ez a hang túlrezgett rajtam, az egész világegyetemet megrázta. Univerzumdarabkák telefonálnak, járkálnak ki-be, készítenek kávé, és sírnak szörnyülködve. Apám brutális halála mindenkinek a képébe üvölti a saját élete mulandóságát. Jönnek hát. Jönnek, hogy meggyőződjenek róla: meg lehet-e halni ilyen fiatalon, ilyen igazságtalanul, ha valaki ennyire rendes ember. És semmit se látnak. Nincs mit látni. Holnap kapjuk vissza a testét. Idő kell, hogy minden darabot megtaláljanak. Hogy kivágyják a roncsok közül. Anya azt mondta, hogy mi vagyunk a családja. Hogy a részvétnyilvánításokhoz hozzánk jöjjenek. Mindenki hozzánk jön megnézni azt, aki sosem volt itthon. Még holtában is nehezen tudjuk idehozatni apámat. Apám tetemét. Cafatokban van. A felismerhetetlenségig összeroncsolódva. Mondtam, hogy igen,

fekete bokacsizmát viselt. Meg egy szürke-fekete kockás hátizsákot, igen. A rendőrök alkoholnyomokat kerestek apám kirakós játékká torzult testében, de semmit se találtak. Hiányzik két ujjja. Képtelenség előkeríteni. Péppé zúzódott. Anya mindezt szárazon, robotpilóta üzemmódban sorolja. Kávét tölt, pizsamába bújtatja a kicsiket, mindenkinek megköszöni, akkor holnap, persze, amikor akartok, fáradt vagyok, mondja, és kidobja őket. Marie marad. Nem akarja anyát ma este egyedül hagyni. Itt vagyok. Nézem anyámat, aki megsemmisült annak a férfinak a halálhírére, akit négy évvel ezelőtt elhagyott. Nem az özvegye, se a szeretője, de még a nővére se. A volt feleség, a gyerekek anyja. Vajon milyen az ő fájdalma?

– Majd én ágyba dugom a kicsiket, anya. El is mosogatok. Igen, megvagyok. Elleszek.

Anyám most el fogja mesélni Marie-nak, hogyan találkoztak először és esküdtek meg, hogyan zúgott bele teljesen apa sötét szemébe, és azt, hogy nem akarták neki megmutatni a tetemet. Persze kétség mardossa. Hánykolódik a megmásíthatatlan valóság és a kételkedés között.

– Menjetek be a dolgozószobádba beszélgetni, én majd elpakolok itt. Line, Lola, akartok ma éjszaka velem aludni? Gyertek, segítsetek bevinni a matracokat!

Korábban sosem engedtem meg, hogy a szobámban aludjanak. Az iskolai szünetek alatt néha együtt aludtunk, vagy amikor festés volt, és azóta rendszeresen ostromoltak ezzel, de egyre kisebb hévvel. Most úgy véltem, el kell terelnem a figyelmüket. Másfelé kell terelnem a

két kislány gondolatait, akik épp most veszítették el az apjukat. Jó, tegyük egymás mellé a matracokat, jó, én leszek középen, jó, megvárom, amíg elalszotok, csak utána megyek le.

– Szerinted lát bennünket?

Szemeim előtt megjelenik egy szemgolyó a kesztyűtartóban, egy másik meg a visszapillantóra ragadva.

– Nem tudom.

– Szerinted hall bennünket?

– Talán.

– És ki fog velünk törődni, amikor az ő hete lesz? Szerinted árvaházba megyünk közös szülői felügyeletre?

– Ki az a „mi”?

– Hát mi hárman!

Mi hárman. A húgaim számára olyan nem létezik, hogy „ők és én”, csak olyan, hogy „mi hárman”. A halott apa „mi háromja”. Mi hárman közös szülői felügyeletben, egy hét anyánál, egy hét apánál, aki most halott. Mindeddig vagy az volt, hogy apa, én és a kicsik, vagy az, hogy anya, én és a kicsik. Halott apánk összehoz minket. Mindhármunkat. Didier Seurat árváit. Tudják, azok a szegény kislányok, akik egy szörnyű balesetben elvesztették az apjukat. Vajon Line és Lola emlékeznek-e majd apára?

– Ne aggódjatok, anya majd mindent elrendez. Azt hiszem, hogy holnap Monique nénihez mentek.

– És te?

– Segítek anyának kávéfőzni...

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Hiányzik apa!

– Nekem is, Lola.

– Mi lenne, ha megkérnénk, hogy teljesítse egy kívánságunkat? Lehet, hogy a friss halottak teljesíthetik a kívánságokat...

Hallasz, apa? Hallgass meg és válaszolj! Bocsáss meg! Túl korán mentél el, apa, Úristen, de korán! Felelj! Nehogy azt mondd, hogy ott fönt máris sikerült elhallgattatniuk! Ne hagyj így bennünket! Kérlek!

– Sylvia, te sírsz?

– Te nem?

– Csípi valami a szememet.

– A fáradtságtól van, aludjatok, kishúgaim!

– Maradj még itt, még nem alszunk!

– Amikor apa ágyba dug bennünket, a szakállával megbirizgálja az arcunkat.

– Vagy mindkettőnk mond neki három szót, és ő abból kitalál egy mesét.

Nincs emlékem róla. Mesélt-e nekem? Bújócskázott-e velem? Állandóan vagy éppen elment hazulról, vagy épp jött haza, megbeszélésen volt, vagy készült másnapra. Hiányzott-e nekem? Egy nap megjelent a lakásában, ettől láthatóvá vált. Minden második héten. A gyerekkorom elsuhant, és ő is elsuhant a gyerekkorom mellett. Hogy érezheti magát az ember ilyen szomorúnak (tényleg szomorú vagyok? ez-e a jó szó rá?), amikor egy olyan apát veszít el, akit tizenhárom évig észre se vett, vagy egy olyan apát, aki négy éven keresztül őrmestert játszva az ügyeletes cselédnek nézte? A kicsik a karomban